

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління групами у фізичній культурі

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»
другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)
Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури і спорту
Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія управління групами у фізичній культурі
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни (в межах мети ОП, див. Додаток 1)
Мета: розкрити психологічні закономірності управлінської діяльності, дати студентам знання, що застосовуються при вирішенні проблеми управління організацією та її членами. Цілі : Розкрити теоретичні поняття і положення психології управління, сучасні підходи до розуміння управлінської діяльності, структуру та категоріальний апарат психології управління, психологічні закономірності управлінської діяльності, методи психологічних досліджень в управлінні; Навчити студентів використовувати одержані знання для забезпечення ефективної управлінської діяльності, реалізовувати основні напрями роботи практичного психолога в управлінській практиці.
Компетентності
ЗК-2 здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення ЗК-3 здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації ЗК-4 здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі ЗК-6 здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації ЗК-10 здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою ФК-1 володіння високим рівнем знань у сфері фізичного виховання та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями) ФК-2 здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури ФК-4 здатність застосовувати в освітньому процесі технології педагогічного контролю

результатів навчання і виховання, інтерпретувати результати і вносити корективи в організацію освітньої діяльності і в підвищення результативності освітнього процесу з фізичного виховання

ФК-5 здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності

ФК-6 здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів

ФК-8 здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків

ФК-10 розробляти програми і методичну документацію у сфері фізичної культури з врахуванням соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різного віку і статі, природних і економічних особливостей регіону

ФК-17 здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу

ФК-18 здатність розробляти, реалізовувати і контролювати соціально значущі програми по залученню різних груп населення до активних занять фізичною культурою і пропаганди здорового способу, використовуючи новітні технології

Програмні результати навчання

ПРН-1 знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності

ПРН-2 знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення

ПРН-3 знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі

ПРН-7 знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності

ПРН-8 вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи

ПРН-9 вміє розробляти і реалізовувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність, в тому числі в умовах інклюзії

ПРН-12 вміє надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Теоретико-методологічні основи психології управління.	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності	Методологічні принципи психології управління. Автобіографічний та біографічний методи ПУ. Історія становлення та

			розвитку вітчизняної психології управління. Розвиток психології управління в межах психології та соціології. Формування психології управління в межах теорії управління. Основні школи управління: класична школа наукового менеджменту, школа адміністративного менеджменту, концепція людських відносин
2.	Тема 2. Психологічна структура управлінської діяльності.	знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі; вміє розробляти і реалізувати методики, технології і прийоми навчання, аналізувати результати процесу їх використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність, в тому числі в умовах інклюзії	Поняття професійної культури керівника. Морально-етичні принципи управлінської діяльності. Особливості японської, американської, вітчизняної, європейської моделей управління у сфері ФК.
3.	Тема 3. Планування та прийняття рішень як функція управління. Організація діяльності.	знає психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі	Методи, спрямовані на розв'язання управлінських завдань та прийняття управлінських рішень: "мозкового штурму", "гарної ідеї", синектики тощо. Типологія особистісного ставлення до нововведень. Психологічні бар'єри при нововведеннях. Етапи здійснення нововведень. Практичне завдання: проаналізувати

			постановку цілей як функцію управління.
4.	Тема 4. Мотивація діяльності персоналу як функція управління	знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення	Нематеріальні способи мотивації працівників організації. Соціально-психологічна функція. Регулювання процесів поведінки і дій робітників в організації, обміну інформацією, психологічної підтримки, особливостей ділового спілкування та ін. Практичне завдання: ознайомитись з методиками дослідження мотивації діяльності персоналу
5.	Тема 5. Психологія особистості керівника	вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Класифікація ролей (Х.Мінцберг). Керівник і лідер організації. Концепції керівництва і лідерства. Керівник як новатор. Керівник як вихователь. Гендерні аспекти управлінської діяльності. Практичні завдання: Скласти психограму керівника середньої (вищої) ланки. Підібрати діагностичний інструментарій для вивчення особистості керівника. Здійснити аналіз результатів дослідження
6.	Тема 6. Психологія стилів та типів керівництва.	знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності	Чинники, що впливають на стиль та тип керівництва. Поняття типу керівника в психології управління. Сучасні типи керівників Практичне завдання:

			підібрати діагностичний інструментарій вивчення стилю керівництва. Дослідити власну схильність до певного типу керівництва.
7.	Тема 7. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання	вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Методи подолання конфліктів в організації. Керівник як «третейський суддя» у вирішенні конфліктів працівників. Практичне завдання: проаналізувати конфлікти в сфері управління
8.	Тема 8. Психологічні засади ефективного ділового та управлінського спілкування в організації	знає методологію системних досліджень, методи дослідження та аналізу складних об'єктів і процесів, розуміє їх складність, різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань у галузі професійної діяльності вміє застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи	Інтерактивна складова ділового спілкування. Перцептивна складова спілкування. Комунікативна складова ділового спілкування. Культура слухання як активна діяльність, своєрідна робота. Рефлексивне і Загальні правила поведінки із керівництвом. Загальні правила поведінки з колегами по роботі. Загальні правила поведінки з підлеглими. Особливості стосунків із заступниками. „Тяжкі боси” і стратегія поведінки з ними. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід, спілкування по телефону.

			Організація робочого простору в кабінеті керівника. Розташування учасників за столом і деякі позиції взаємодії.
--	--	--	---

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	40
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Заняття								ІЗ	СР	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8			
Семінарські/ Практичні/ Лабораторні з-тя	5*	5**	5	5	5	5	5	5			40
Самостійна р-та										5	5
Індивідуальне завдання									5		5
Екзамен											50
Всього											100

Примітки: 1) Позначено: ІЗ – індивідуальне завдання, СР – самостійна робота;

2)* - ваговий коефіцієнт 0,05 ($100 \cdot 0,05 = 5$)

** ваговий коефіцієнт 0,1 ($100 \cdot 0,1 = 10$)

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

У випадку заняття, на якому максимально можливо отримати 10 : отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,1.

У випадку заняття, на якому максимально можливо отримати 5 : отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,05.

Максимальна сума балів, яку можна отримати за практичні заняття - 85.

За самостійну роботу можна отримати максимально 10 балів: для цього отриману суму балів (за 100 – бальною шкалою) множать на ваговий коефіцієнт 0,1

За виконання індивідуального завдання можна отримати максимально 5 балів: отримані бали множать на ваговий коефіцієнт 0,05.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
Основна	
1. Дуткевич Т.В. <u>Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник</u>. Київ. Центр навчальної літератури . 2005. 456с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/417896.pdf 2. Гендерні особливості психологічної готовності керівників загальноосвітніх навчальних закладів до ефективної саморегуляції при подоланні професійних криз особистості в умовах соціально-економічних трансформацій/ В.П.Кравець, Т.В.Говорун, О.М.Кікінежді та ін. / за наук. ред. В. Кравця, А. Москальова //Гендерні дослідження: прикладні аспекти [Текст]: монографія. -- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013.- С.63-73. 3. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту: Навч. посібник. – К.:	

Либідь, 2004. – 424с.

4. Технології роботи організаційних психологів: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів та слухачів післядиплом. освіти / За наук. ред. Л.М.Карамушки. – К.: Фірма «ІНКОС», 2005. 366с.
5. Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. –292с.
6. Найдьонов М.І. Формування системи рефлексивного управління в умовах складнокоординованості/М.І.Найдьонов. -- К.:IRIS,2008 .-65 с.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління: навчальний посібник/2-ге видання, доповнене; Рек. МОН . К.: Академвидав, 2010 . 544 с.
8. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів та слухачів ін-тів післядиплом. освіти / За наук. ред. С.Д.Максименка, Л.М.Карамушки, Т.В.Зайчикової. – 2-е вид., перероб. та доповн. – К.: Міленіум, 2006. – 368с.
9. Соціально-психологічні основи управління [Текст]: навч. посіб.// Н.Д. Лук'янченко, Л.Л. Бунтовська, Л.В. Шаульська, О.Л. Єськов. -- Донецьк: ДонНУ, 2002 .- 127 с.
10. Управління персоналом: підручник / [В.М. Данюк. А.М. Колот, Г.С. Суков та ін.]; за заг. та наук. ред. к.е.н., проф. В.М. Данюка. — К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. — 666с. —
<https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/11437/danyuk.pdf?sequence=1&isAllowe>
11. Ходаківський Є. І. Психологія управління. 5-те вид. перероб. та доп. Підручник. / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар. К.: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.
http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/4982/1/Psykholohiia_upravlinnia.pdf
12. Чуйко О.М. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з курсу «Психологія управління» (для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Психологія»/О.М.Чуйко. – Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2010. – 139с.
13. Чуйко О.М. Методики і тести в психології управління: довідково-методичний посібник/ О.М.Чуйко. – івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2010. – 216с.

Допоміжна

1. Подляшаник В.В. Креативне управління й ефективність організації// Психологічні перспективи [Текст].-Луцьк:Волин. нац. ун-т ім. Л. Українки,2011.-Вип. 17 .-С. 204-211.
2. Фарказ Ч., Уэтлауфер С. Какие методы руководства используют главы успешных компаний. – Електронний ресурс: режим доступу: --
<http://psyfactor.org/lib/corpleader2.htm>
3. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М., Изд-во Института Психотерапии. – 2002.
4. Корпоративна культура в системі управління персоналом підприємства.//
http://pidruchniki.com/12980108/menedzhment/korporativna_kultura_sistemi_upravlinn_ia_personalom_pidpriyemstva
5. Корпоративна культура: навчально-методичний посібник // рец. Єгоров І.Ю., Красовська О.В. – К., 2013. – 185с. – Електронний ресурс. – Режим доступу: www.center.gov.ua

Інформаційні ресурси

..... Інтернет-ресурси:

http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/SoPs/2009_1/index.htm

<http://posibnyky.vntu.edu.ua/psihol/1rozd/r111.htm>
[http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya - kulinich io](http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io)
http://www.aratta-ukraine.com/books_ua.php?id=6

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. +38(0342) 59-60-19 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Мицкан Тетяна Степанівна, Кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	0953331024 tetiana.mytskan@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням:

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3. ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач: Мицкан Т.С.